

ÇAĞDAŞ TÜRK RESİM SANATINDA SANAT EĞİTİMCİSİ VE SANATÇI KİMLİĞİYLE BİR DEĞER VEYSEL ERÜSTÜN*

İbrahim ÇOBAN**

Özet

1928’de John Dewey’in Türkiye Maarifi hakkındaki raporuna dayanılarak, çağdaş eğitimin ayrılmaz bir parçası olan sanat ve iş eğitimi alanında öğretmen yetiştirilmek üzere 1932 yılında kurulan Gazi Terbiye Enstitüsü Resim ve Elişi Şubesi, 1934 yılında orta dereceli okullara üç saat resim dersi için bir resim öğretmeni, üç saat iş dersi için ayrı bir iş öğretmeni görevlendirilmesine bütçe durumu elvermediğinden ayrı ayrı olan programlar birleştirilmiştir. Gazi Terbiye Enstitüsü Resim-iş Şubesi’nden 1935 yılında mezun olan Veysel Erüstün çeşitli görevlerde bulunduktan sonra 1940 yılında mezun olduğu kuruma öğretmen olarak atanmıştır. Öğretmenliğini iş eğitimi üzerinde yoğunlaştırmış, aynı zamanda resim çalışmalarına da 1945’lere kadar izlenimci anlayış içinde figüratif ve manzara geleneğinde devam etmiştir. İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra Türkiye’deki sanatçıları ağırlıklı etkilemeye başlayan soyut sanat, Veysel Erüstün’ü de etkilemiş. Zamanla figürden uzaklaşarak kübizme yaklaşan bir anlayışla çalışmalarını sürdürmüş, lekeci bir anlayışla soyut yağlı boyalar yapmıştır. Asıl kişiliğini 1960’lardan sonra yöneldiği soyut çizgide, kararlı bir yola sokmuştur. Yeniliğe son derece açık olan sanatçı 1969 yılından sonra baskı resimle pentürel resmi birlikte götürmüştür. Baskı resim çalışmalarında özellikle gravürü tercih etmiş, gravürleriyle boya resimleri arasında biçim ve içerik yönünden bir uyum yaratmıştır. Gravürleri de resimleri gibi abstr bir anlatım biçimi içermiştir. Türk Resminin “Gazi” çıkışlı birçok isminin de öğretmenliğini yapmış olan Veysel Erüstün hayatı boyunca insan önce kendini yetiştirecek ki başkalarına öğretebilsin prensibiyle çalışmış, kendisini de resmini de sunmayı sevmeyen ve yapmaya çalışmaya üretmeye dönük bir sanatçı hocası olmuştur. Bu araştırmada, Literatür taraması ve nitel araştırma yöntemleri sonrası ortaya çıkan veriler dâhilinde Veysel Erüstün’ün hocalığı ve resim sanatına verdiği hizmetler incelenmiş, Çağdaş Türk Sanatı içindeki yeri araştırılmıştır. 1940’lardan sonra sanat ve sanat eğitimiyle ilgili yönüyle Türk sanatına büyük hizmetler veren Veysel Erüstün, özgün baskı sanatımız içinde gravür tekniğiyle yaptığı baskı resimleri ve yağlıboya eserleriyle özgün sanat dilinin yaratılmasında büyük hizmetler vermiş ancak sanat yazın alanında kendisine fazla ayrılmadığı görülmüştür. Özellikle eserlerinde yarattığı kompozisyonları ve bu kompozisyonlarındaki kendisine özgü soyut anlatım dili ve renk kullanımı yönüyle sanatın orijinal bir dilini yaratmada genç Türk sanatçılarına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Veysel Erüstün, Çağdaş Türk Resmi, Sanat Eğitimi

* 29 Ekim - 01 Kasım 2020 tarihleri arasında düzenlenen International Congress of Science Culture, Health and Sport-2020 (Bilim Kültür, Sağlık ve Spor Kongresi-2020) 'nde özet olarak sunulmuştur.

** Doç. İbrahim ÇOBAN, Selçuk Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, ibrahimcoban@selcuk.edu.tr

A VALUE IN CONTEMPORARY TURKISH PAINTING ART AS AN ART EDUCATOR AND ARTIST, VEYSEL ERÜSTÜN

Abstract

The Gazi Education Institute (Gazi Terbiye Enstitüsü) Department of Art and Craft was founded in 1932 as an integral part of modern education with the arts and business education teachers to be trained and began teaching and learning based on the report of John Dewey on Turkish Education system in 1928. The separate programs, were combined under the Department of Painting, since the budget did not allow for one art teacher for three-hour painting lesson and a separate Work-Technical teacher for three-hour business lessons in secondary schools in 1934. Veysel Erüstün, who graduated from Painting and Business Department, Gazi Education Institute in 1935, was appointed as a teacher to the institution he graduated in 1940 after providing services in various positions. He concentrated his teaching on business education and continued his painting studies in the figurative and landscape tradition with an impressionist approach until 1945. After the World War II, the abstract art that began to influence artists in Turkey mainly, also affected Veysel Erüstün. He continued his works with an understanding becoming far from the figure and approaching cubism in time and made abstract oil paints tachism approach. He has set his real personality on a determined path in the abstract line he took after the 1960s. The artist, who is extremely open to innovation, performed print painting and pentoral painting together after 1969. He especially preferred engraving in his printmaking works and created a harmony between the engravings and paint pictures in terms of form and content. His engravings included an abstract expression style, like his paintings. Veysel Erüstün, who has also taught many names of Turkish painting graduated from “Gazi Education Institute”, has worked with the principle that “One can educate himself first so that he can teach others” he has become an artist teacher who does not like to present himself or his painting and tries to produce. Veysel Erüstün’s teaching and his provided services to the art of painting and his place in Contemporary Turkish Art were examine in this study within the data obtained after literature scanning and qualitative research methods. It is thought that the works of Veysel Erüstün will contribute to the artist as an artist and teacher in the context of contemporary art in creating an original language of art regarding to interpreting plastic values together.

Keywords: Veysel Erüstün, Contemporary Turkish Painting, Art Education

Giriş

John Dewey’in 1924’te Türkiye’ye davet edilmesi ve incelemeler sonucu düzenlediği rapora göre, 1926 yılından sonra Türk eğitim sisteminde resim öğretimi ve sanat eğitiminin de içinde yer aldığı birçok alanda çok önemli sayılabilecek atılımlar yapılmıştır (Çoban, 1993, s. 51). İlerleyen süreçte ülkenin gereksinin duyduğu lise, orta ve öğretmen okullarına resim ve el işi öğretmenlerini yetiştirmek üzere Gazi Terbiye Enstitüsü bünyesinde 1932-1933 eğitim-öğretim yılı başında, Resim ve Elişleri Şubesi açılmıştır (Çoban, 1993, s. 59-65). Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü binasının bodrum katında kurulan Resim ve Elişleri Şubesi, Ağaç işleri, Maden işleri, Modelaj, Fotoğraf, Kâğıt Mukavva işleri, Sınıf Tekniği atölyeleri ve birinci katın kuzey yönünde kurulan ışık yönünden değişmeyen resim atölyesi, Avrupa’dan getirilen malzemelerle donatılmıştır (Çoban, 1993, s. 64).

Almanya Köln İş Mektebi seminerinde, Bon Pedagoji Akademisinin de ve İsveç'te Naaş'da Elişleri seminerinde eğitimlerini tamamlayarak ülkeye dönen İsmail Hakkı Uludağ, Şinasi Barutçu, Hayrullah Örs, Mehmet Ali Akademi ve Almanya'da Berlin Güzel Sanatlar Mektebi'ndeki resim eğitimini tamamladıktan sonra Almanya'da orta dereceli okulların resim öğretmenliği sınavına girerek başarılı olan Malik Aksel, Gazi Terbiye Enstitüsü Resim ve Elişleri Şubesi'nin eğitim-öğretim kadrosuna atanmıştır (Çoban, 1993, s. 64).

1927 yılında Adana Öğretmen Okulu'dan mezun olan, bir süre Amasya ve Bursa'da ilköğretim öğretmenliği yapan (Erüstün, 1985, s. 29). Veysel Erüstün, 1930'ların Türkiye'sine göre modern bir eğitim kurumunda, Resim ve iş kollarının ayrı ayrı eğitim yaptığı bir ortamda 1932 yılında her yönden donanımlı Resim ve İş Şubesi'nin Resim Kolunda öğrenciliğe başlamıştır. Bir yıl sonra Orta dereceli okullarda üçer saatlik resim ve iş dersleri için ayrı öğretmen atamasının bütçe açısından sıkıntılar yaratacağı görüşüyle ve "Resim, iş, atölye, yazı ve mesleki resim" derslerinin tek öğretmen tarafın verilebilecek güçte yetiştirilmesi amacıyla ayrı ayrı olan programlar iptal edilerek Resim ve İş kolları birleştirilmiş Resim-iş Şubesi adını almıştır. Veysel Erüstün yeniden yapılandırılmış Resim-iş Şubesi'nden 1935 yılında mezun olmuştur (Çoban, 1993, s. 67-68). Sanat ve iş eğitiminin, büyük bir heyecanla uygulamaya konulduğu o görkemli yılların öğrencilerinden olan (Telli, 1985, s. 27) Erüstün, 1935 yılında Gazi Terbiye Enstitüsü'den mezun olduktan sonra Edirne Kız ve Erkek Öğretmen okullarında resim öğretmenliği görevinde bulunmuş, sonrasında Ankara ve Malatya'da İlköğretim Müfettişliği yapmıştır. 1938'de Millî Eğitim Bakanlığı'nın açtığı sınavı kazanarak, Almanya'ya devlet adına ihtisas için gönderilmiştir. İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla eğitimini tamamlayamadan geri çağırılmıştır. Anadolu'da öğretmenlik yaparken, 1940 yılında Mezun olduğu Gazi Terbiye Enstitüsü Resim-iş Bölümü'ne öğretmen olarak atanmış emekliye ayrıldığı, 1974 yılına kadar, bu görevini başarıyla sürdürmüştür (Erüstün, 1985, s. 29). Resim-iş Bölümü'nde uzun yıllar bölüm başkanlığı da yapmıştır.

Eğitimci ve Sanatçı Kişiliğiyle Veysel Erüstün'ün Türk Resminin Gelişimine Katkıları

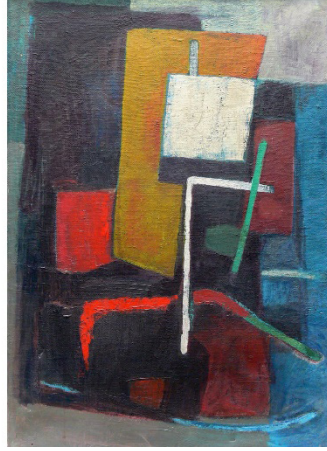
Gazi Eğitim Enstitüsünde Resim-iş Bölümünde çalıştığı 1940-1974 arası öğretmenliğini iş eğitimi -üzerinde yoğunlaştıran Veysel Erüstün, Türkiye'nin çeşitli yerlerinde mesleklerini icra edecek öğrencilerine hangi ortamda bulunurlarsa bulunsunlar buldukları bölgenin imkânlarını değerlendirerek üretmeyi ve Anadolu öğrencisini de eğitmeyi öğretmiştir. Yıllarca ağaç işleri üzerinde çalışmalar yapan Erüstün, el oyması ağaç eserler üretmiştir. Aynı zamanda Resim yapmayı da bırakmayan sanatçı 1940'lı yıllarda yağlı boya tablolarının yanında Ankara'nın etlik sırtları gibi çeşitli semtlerinden esinlenerek suluboya resimlerde yapmıştır (Telli, 1985, s. 27).

Resim 1: Veysel Erüstün, Sessizlik, 1966, D.Ü.Y.B., 95x65cm
(Çoban,1993, s.515)

Gençlik yıllarında izlenimci anlayışla manzara ve figürler yapmaya başlayan (Tekcan, 1985, s. 23) sanatçı 1945'e kadar figür ve doğa ağırlıklı çalışmalarını sürdürmüştür (Girgin, 1985, s. 28). İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de ki sanatçıları ağırlıklı etkilemeye başlayan soyut sanat, Veysel Erüstün'ün sanat anlayışında da değişimlere yo açmıştır (Telli, 1985, s. 27). Zamanla figürden uzaklaşarak kübizme yaklaşan bir üslupla çalışmalar üretmeye başlamıştır (Ersoy, 1985, 21). Tuvallerinin süregelen anlatımsal yapısı, lekeci bir anlatım yapı diline dönüşmüş ve yeni sanat anlayışına bağlı olarak, soğuk renklerin armonilerinin kullanıldığı soyut yağlı boya eserler üretmiştir. Zaman zaman resimlerinde ortaya koyduğu renk ve biçim dili soyutun yeni yeni algılanmaya başladığı süreçte eleştirilere maruz kalmış olsa da sanatçı çalışmalarını yılmadan sürdürmüştür (Telli, 1985, s. 27). Yöneldiği soyut çizgide asıl kişiliğini 1960'lardan sonra kararlı bir yola sokmuştur (Özsezgin, 1989, s. 79).

1964'de İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisinde açılan "Ankara Ressamları Sergisi"ne üç soyut çalışmayla katılan Veysel Erüstün'ün 1965'de, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Güzel Sanatlar Galerisi'nde açılan Birleşik Sergisindeki (Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-iş Bölümü öğretmenleri sergisi) resimlerinin renkleri ve yenilikçiliği için, Eşref Üren, "Devlet Resim ve Heykel Sergileri'ndeki olumlu çalışmaları ile beliren ressamın resimlerinin adları, Epikman'ınki gibi Dil Kurumu'nun ağzını kulaklarına kadar vardırarak arı bir dille, güzel kullanıyor yeşilleri, kırmızıları" demektedir (Büyükişleyen 1991, s. 52).

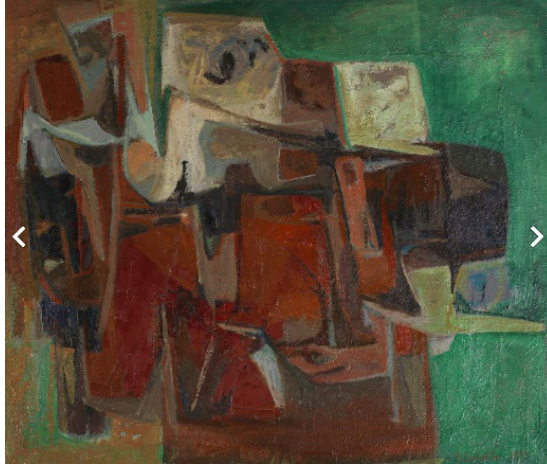
Resim 2: Veysel Erüstün Kompozisyon 1967 Tuval Üzerine Yağlı Boya 69x57 cm (Veysel Erüstün, Gazi'ye Saygıyla Cumhuriyet Sanal Sergisi).

Resim 3: Veysel Erüstün, Kompozisyon, 1976, TÜYB, 95x100,
(Veysel Erüstün, *Fular'ı Sanat Evi*)

Veysel Erüstün'ün daha önceli eserlerinde görülen kübizmin sert köşeli hatları, son dönem çalışmalarında, yerini daha yumuşak çizgilerle daha duyarlı bir anlatıma diline bırakarak, salt renk ve biçimsel bir olgu olarak değerlendirebilecek bir yapıya dönüşmüştür. Resimlerin büründüğü salt renk ve biçimsel olguyla birlikte ortaya çıkan anlamsal kompozisyon dili ve anlatım biçimi, pastel renklerin zengin armonilerinde çağdaş bir yoruma ulaşmıştır. Tuval üzerinde boyayı tadında kullanmayı bilen sanatçı ve sanat eğitimcisi Erüstün, ağırlıklı olarak kullandığı pastel armonilerin yanında zaman zaman kontrast renkleri de cesur bir atılımla bir araya getirmiş ve yeni özgün bütünler oluşturmak için kullanmıştır.

Sanatçının, eserleri üzerinde en çok kullanılan renk olma özelliğini taşıyan yeşil, resim yüzeyi üzerinde rengin valör değerlerinin bilinçli dağılımıyla birlikte siyah beyaz leke dokularının, bunlar arasındaki gerekli boşlukları doldurmasıyla eser bütünündeki özenli devingen biçimsel olguları yaratır. Kendi içinde tam bir bütünlük sağlayan kompozisyonun oluşturduğu yapıda çok azda olsa aynı soyut üslup içinde birkaç figüre rastlamak mümkündür. Simgesel biçimlerin, lirik bir yorum ve kurguyla Veysel Erüstün'ün sanatında özgünleştiği görülür (Ersoy, 1985, s. 21).

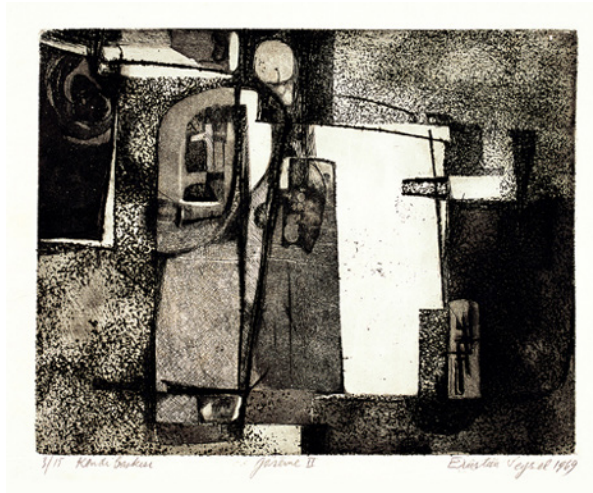
Resim 4: Veysel Erüstün, Soyut Kompozisyon, 1983, Tuval üzerine yağlıboya, 73 x 85 cm
(Veysel Erüstün, 6. Online Müzayede, Artium Modern)

Yer yer keskinliğe varan geometrik formlar ve yer yer de organik formların bir senteziyle bütüne ulaşan kompozisyonları, koyu ve açık lekelerin tonlamalar yoluyla bilinçli olarak farklı düzlemlere yerleştirilmesiyle boşluk ve mekân algısı açısından da çok kuvvetli eserler meydana getirmiştir. Yüzeyler üzerinde mekân ve derinlik algısı lekeler üzerinden sağlanmış, nesneleşen soyut formlar boşluk içerisindeki kütesel elemanlara dönüşmüştür. Resim üzerindeki soyut biçimsel formlar kendine özgü bir ışık yaratırken, ışığa dayalı oluşan çarpıcı kontrastlık sanatçının yapıtlarının bir karakteristiğine dönüşmüştür (Uzun, 2015, s. 90)

Resim 5: Veysel Erüstün Soyut Kompozisyon, 1983, Tuval üzerine yağlıboya, 63 x 94 cm,
(Veysel Erüstün, 6. Online Müzayede, Artium Modern)

Yeniliğe son derece açık olan Veysel Erüstün, çalışmalarını suluboya ve yağlı boya tekniğinin yanında 1969 yılından sonra gravür baskı resim tekniğiyle de eserler gerçekleştirmiştir. Aynı zamanda 1932 yılından sonra baskı resim alanında özellikle ağaç baskı ve linolyum tekniğinde üretilen eserleriyle Türk özgün baskı resminde söz sahibi sanatçılar yetiştiren bu kurumun, hocalarından biri olarak, 1967 yılıyla birlikte gravür baskı atölyesinin oluşturulması içinde büyük hizmetler vermiştir.

Resim 6: Veysel Erüstün, Göreme II, Gravür, 25.5x32.5 cm., 1969,
(Veysel Erüstün, Hacettepe Sanat Müzesi Kataloğu, s.186)

1969-70 yılları arasında Amerikan Kültür Merkezi'nde Smith Sonian baskı atölyesi, profesörlerinden Paul Lingren tarafından açılan gravür kursuna başlayan Erüstün, gravür baskı tekniğindeki çalışmalarına burada devam etmiştir. Prof. Lingren Ankara'dan ayrılırken gravür presini Amerikan Kültür Merkezi'nde bırakmıştır. Prof. Lingren'dan sonra bu kurumdaki gravür atölyesinin hocalığını birkaç yıl boyunca Veysel Erüstün üstlenmiştir (İçmeli, 1985, s. 26).

Veysel Erüstün çinko levha üzerine kazıyarak yaptığı çalışmalarına bir sonraki aşamada «aqua tingta» tekniğini uygulamış metal plakalar üzerinde istediği sonuca ulaştığını gördüğünde siyahın ve grinin en güzel tonlarını elde etmeyi başarmış ve baskılarını almıştır. Sanatçı, kendine özgü bir leke düzeni ile beyazın, siyahın ve grinin yumuşaklığını, aydınlığını yakaladığı baskı resimlerini özgün bir sanat diline dönüştürmüştür (Telli, 1985, s. 27).

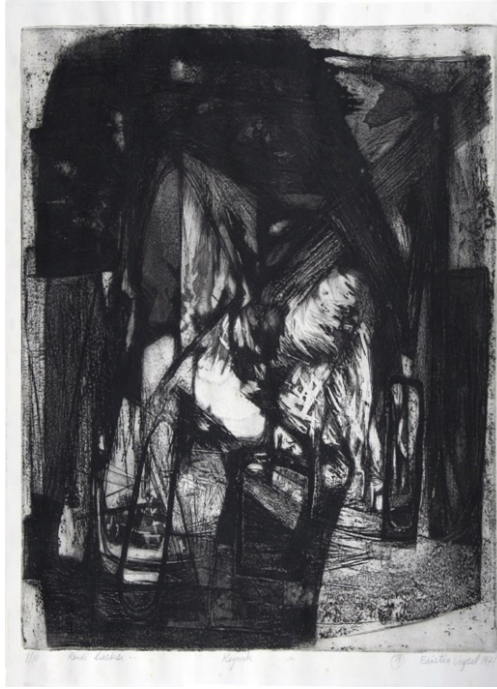

Resim 7: Veysel Erüstün, Sokak, Gravür, 33x37,5 cm., 1969,
(Veysel Erüstün, Marmara Üniversitesi Cumhuriyet Müzesi Koleksiyonu)

Sanatçının gravür tekniğinde yapacağı bir baskı resminde, istediği bir kompozisyonu oluşturabilmesinde tesadüflerin pek yeri yoktur. Özellikle bir titizlik ve dikkat isteyen özgün bir baskı resim tekniği olan gravür de titizliği ve dikkati her zaman üzerinde barındıran Veysel Erüstün, eserleri üzerinde bir dokunun veya bir lekenin istediği düzeyde olması için sabırla günlerce çalışmıştır.

Gravürleriyle ile boya resimleri arasında biçim ve içerik yönünden de tam bir uyum olduğu gözlenen sanatçının gravür baskı resimleri de yağlı boya tekniğinde yaptığı çalışmalarıyla aynı soyut anlatım biçim ve diline sahiptir. Bir başka deyişle, siyah, beyaz ve gri kelelerin uyum içinde kullanıldığı bir leke sanatı olan gravürle, sanatçının yağlıboya resimleri, her yönden aynı sanatsal dili konuşmuştur.

Gravür tekniği kullanılarak ortaya çıkan özgün bir baskı resimde dokular çoğu zaman rölyef olarak elde edilir ve çalışmaya ayrı bir boyut kazandırır. Veysel Erüstün'ün özgün baskı resimlerinde bu yönün en iyi şekilde kullandığını görülür. Sanatçının diğer resimlerinde olduğu gibi baskı resimlerinde de doğa ve insan yoktur ancak insan sevgisi ve doğa hayranlığı gravür ve resimlerine bakıldığında hissedilebilir. Gravürleri dengeli, üç boyutlu, renk kullanmadığı halde renkli, zarif enerji dolu, görkemli eserlerdir denilebilir (İçmeli, 1985, s. 26). Veysel Erüstün 1970'lerden sonra çalışmalarında ağırlıklı olarak gravür tekniğinde baskı resim çalışmaları yapmayı tercih etmiştir (Başkan, 1989, s. 48).

Resim 8: Veysel Erüstün, Kaynak, gravür, 51x47 cm., 1971,
(Veysel Erüstün, Marmara Üniversitesi Cumhuriyet Müzesi Koleksiyonu)

Kendi mütevazı yaşamından kaynaklanan olgularla birçok sanatseverin yakından bilmediği, bugün Türk Resminin “Gazi” çıkışlı birçok isminin de öğretmenliğini yapmış olan Veysel Erüstün (Girgin, 1985: 28) “insan önce kendini yetiştirecek ki başkalarına öğretebilsin, öğrenmek için yerin ve zamanın hiç önemi yok, yeter ki iste” (Balcıoğlu, 1985, 25) prensibiyle çalışan ve yaşayan kendisini da resmini de sunmayı sevmeyen ve yapmaya çalışmaya üretmeye dönük bir sanatçı hocasıdır (Tekcan,1985, s. 23).

Resim 9: Veysel Erüstün, İsimsiz (özgürlük), gravür, Özgün Baskı Resim gravür, 78,5x64,5 cm., 1983,
(Veysel Erüstün, Marmara Üniversitesi Cumhuriyet Müzesi Koleksiyonu)

Okulların fuar sergileri, kurslar, 1. Tarih Kongresi Sergisi ve 1970’de Ankara Devlet Güzel Sanatlar ve İstanbul Destek sanat galerisinde hayatı boyunca açtığı iki sergisi onun etkinlikleri arasından bir kaçıdır (Ersoy,1985, s. 20). Öğrencilere çalışkanlığı ve üretkenliğiyle örnek olmuş, onlara başarılı olmanın sırrının işini sevmekle mümkün olduğunu öğretmiştir (Telli, 1985, s. 27).

Sonuç

Veysel Erüstün, otuz dört boyunca bir sanat eğitimcisi ve sanatçı olarak öğrencilerin sanat eğitimi sürecinde sorunlarına çözüm aramış, mesleklerinde bilen ve bildiğini öğretebilen öğretiler olarak yetişmeleri için büyük çaba sarf etmiştir. Sanat eğitimciliğinin yanında ağaç işleri, yağlıboya resim ve gravür tekniğinde baskı resim çalışmalarıyla sanat hayatını da sürdürmüştür. Gençlik yıllarında başladığı izlenimci anlayışla, manzara ve figüratif resimler yapan Veysel Erüstün, İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra tüm dünyayı saran soyut sanat, Türkiye’de de etkilerini göstermiş, yeni sanat yaklaşımında resimler üretmeye başlamıştır. Lekeci bir anlatım yapı diline dönüşen resimleri soğuk renklerin armonilerinin hâkimiyetinde gelişerek sürmüştür.

Resimlerin salt renk ve biçimsel olguyla oluşturduğu dil, pastel renklerin zengin armonilerinde çağdaş bir yoruma ulaşmıştır. Sanatçının, eserlerinde yeşil, resim yüzeyi üzerinde rengin valör değerlerinin bilinçli dağılımıyla birlikte siyah beyaz leke dağılımları birleşerek dengeyi oluşturmuş, devingen biçimsel olgularıyla bütünü yaratmıştır. Boşluk ve mekân algısı açısından da kuvvetli eserler meydana getirmiştir. Gravürleriyle ile boya resimleri arasında biçim ve içerik yönünden tam bir uyum olduğu ve her ikisinin de aynı abstrat anlatım biçim ve diline sahip olduğu, siyah, beyaz ve gri kelelerin uyum içinde kullanıldığı bir leke sanatı olan gravürle, sanatçının pentürel resimleri aynı dili konuştuğu söylenebilir.

Gazi Resim-iş Bölümü’nde hocalığını yaptığı, Türk resim sanatında yer alan ve yazın alanında kitap yazmış, eleştiriler yapmış birçok sanatçı öğrencileri olmasına rağmen, araştırmada Veysel Erüstün’ün sanat eğitimciliğine, yağlı boya ve özgün baskı resim alanında ürettiği eserlere ve

Türk sanatı içindeki yerine; Bilkent Üniversitesi başta olmak üzere diğer üniversite kütüphaneleri ve sanal ortamlardaki veri tabanları taranmış iki sergi kataloğu ve Sanat Çevresi, Milliyet Sanat, Ankara Sanat dergilerindeki 1970-1987 arası on bir (11) sanat yazısına ulaşılmış, bir kaç baskı resim üzerine hazırlanan tezde çok detaya girilmeden ele alındığı görülmüştür. 1989 sonrası ise hiçbir sanatsal kaynakta sanatçının üzerine inceleme yazısına rastlanmamıştır. Türk resim sanatı içinde unutulmuş sanatçıların Türkiye resim sanatında hak ettiği yeri alabilmesi için bu araştırmaya gerek duyulmuştur.

Özetle 1940'lerden sonra sanat ve sanat eğitimi yönüyle Türk sanatına büyük hizmetler veren Veysel Erüstün, özgün baskı sanatımız içinde gravür tekniğiyle yaptığı baskı resimleri ve yağlıboya eserleriyle özgün sanat dilinin yaratılmasında büyük hizmetler vermiş, alanında ön saflara çıkmayıp, mütevazı yaşamı içinde sanatını sürdürerek eserler üretmiş öğrenciler yetiştirmiştir. Sanatçı eserlerinin kompozisyonları ve bu kompozisyonlarındaki kendisine özgü soyut anlatım dili ve renk kullanımı yönüyle sanatın orijinal bir dilini yaratmada genç Türk sanatçılarına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Balcıoğlu, Ş. (1985). "Adsız Kahraman Veysel Hoca", *Sanat Çevresi*, s.76 (Şubat 1985), 24-25.
- Başkan, S. (1989). *Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi*, İstanbul 1989.
- Büyükişleyen, Z. (1991) *Türk Resminde Ankaralı Sanatçı 1ar*, Ankara 1991.
- Çoban, İ. (1993), *Gazi Eğitim Enstitüsü Resim İş Bölümü'nün çağdaş Türk resim sanatı içerisindeki yeri (1932-1973)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Ersoy, A. (1985). "Veysel Erüstün, Unutulan Bir Ressam", *Sanat Çevresi*, s.76 (Şubat 1985), 20-21.
- Etike, S. (1991). *Türk Sanat Eğitiminin Tarihsel Gelişim Süreci İçinde Ortaokula Resim Eğitimi ve Resim Öğretmeni Yetiştirme, (1923-1950)*. 17 Eylül 2020. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Girgin, Ç.E. (1985). "Veysel Erüstün'le Söyleşi", *Sanat Çevresi*, s.76 (Şubat 1985), 28.
- İçmeli, M. (1985). "Hocam Veysel Erüstün Hoca", *Sanat Çevresi*, s.76 (Şubat 1985), 26.
- Özsezgin, K. ve M.Aslıer (1989). *Başlangıcından Bugüne Çağdaş Türk Resim Sanatı Tarihi*, c.IV, İstanbul 1989.
- Tekcan, S.S. (1985), "Var Olmak ve Yok Sayılmak", *Sanat Çevresi*, s.76 (Şubat 1985), 22-23.
- Telli, H. (1985). "Veysel Erüstün Hocamız", *Sanat Çevresi*, s.76 (Şubat 1985), 27.
- Uzun, E. (2015). *Gazi Üniversitesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı'nda Özgün Baskı Eğitiminin Gelişim Süreci ve Türk Baskı resim Sanatına Katkısı*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. s.90
- Veysel Erüstün Kronolojisi (1985). *Sanat Çevresi*, s.76 (Şubat 1985), 29.

Görsel Kaynakça

- Resim 1:** Çoban, İ., (1993), Gazi Eğitim Enstitüsü Resim İş Bölümü'nün çağdaş Türk resim sanatı içerisindeki yeri (1932-1973). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Resim 2:** Erüstün, V., (2020), Gazi'ye Saygıyla Cumhuriyet Sanal Sergisi, 03 Ekim 2020. <https://gaziresimissanalsergi.gazi.edu.tr/eser-detay/178/kompozisyon> (Erişim Tarihi: 29 Ekim 2020)
- Resim 3:** Erüstün, V., Fular't Sanat Evi, Galeri Koleksiyonu, <https://www.fularartsanat.com/galeri-kolleksiyonu?lightbox=dataItem-ijraujdp1> (Erişim Tarihi: 13 Ekim 2020)
- Resim 4:** Erüstün, V., 6. Online Müzayede, Artium Modern, <https://www.artiummodern.com/urun/1515235/veysel-erustun-1910-soyut-kompozisyon-imzali-1983-tuval-uzerine> (Erişim Tarihi: 17 Eylül 2020)
- Resim 5:** Erüstün, V., 6. Online Müzayede, Artium Modern, <https://www.artiummodern.com/urun/1515234/veysel-erustun-1910-soyut-kompozisyon-imzali-1983-tuval-uzerine> (Erişim Tarihi: 23 Eylül 2020)
- Resim 6:** Erüstün, V., (2017), Hacettepe Sanat Müzesi Kataloğu, <http://www.sanatmuzesi.hacettepe.edu.tr/muze-katalog-2017.pdf> (Erişim Tarihi: 28 Eylül 2020)
- Resim 7:** Erüstün, V., Marmara Üniversitesi Cumhuriyet Müzesi Koleksiyonu, <http://dspace.marmara.edu.tr/xmlui/handle/11424/120514> (Erişim Tarihi: 19 Ekim 2020)
- Resim 8:** Erüstün, V., Marmara Üniversitesi Cumhuriyet Müzesi Koleksiyonu, <http://dspace.marmara.edu.tr/xmlui/handle/11424/120552> (Erişim Tarihi: 19 Ekim 2020)
- Resim 9:** Erüstün, V., Marmara Üniversitesi Cumhuriyet Müzesi Koleksiyonu, <http://dspace.marmara.edu.tr/xmlui/handle/11424/120553> <http://dspace.marmara.edu.tr/xmlui/handle/11424/120430> (Erişim Tarihi: 19 Ekim 2020)